

Виникнення і розвиток соціального аудиту пов'язаний із його здатністю вирішити коло окремих макро- та мікроекономічних проблем, до яких можна віднести:

- зниження соціально-економічних витрат, налагодження системи отримання позитивних економічного та соціального ефектів;
- удосконалення, консультування, запровадження практики соціальної відповідальності у поведінці підприємств;
- проведення соціальних проектів на замовлення бізнесу;
- підтвердження соціальних показників, наведених у звітності підприємства;
- утвердження соціального контролю над діяльністю бізнесу;
- сприяння попередженню асиметрії інформації у економічному просторі.

Тобто послуги оцінки ефективності аудиту допоможуть визначити вплив соціальної діяльності підприємства на економічні показники, обрати соціальні проекти, що сприятимуть отриманню максимальному соціальному ефекту, оптимізувати структуру витрат на соціальні цілі. Соціальний аудит також передбачає аналіз прихованих збитків від соціально безвідповідальної діяльності підприємства чи неефективної соціально відповідальної господарської діяльності.

Оцінка достовірності соціальної звітності сприятиме підвищенню довіри зацікавлених осіб підприємства до діяльності бізнесу, стимулюватиме суб'єктів господарської діяльності об'єктивно відображати результати соціально відповідальної чи безвідповідальної діяльності, запроваджувати практику соціальної відповідальності у процес господарювання.

Список літератури:

1. Колот А. Корпоративна соціальна відповідальність, соціальна звітність та аудит як сучасні інститути і технології соціального розвитку/ А. Колот//Україна: аспекти праці. – 2010. – № 3. – С. 3-9

Марія ДЕРІЙ

Тернопільський національний економічний університет

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМ ТА ВИМОГ ОБЛІКУ

Основними елементами, які формують інформаційне поле підприємства є: налагоджена організація господарсько-фінансового процесу, дотримання нормативно-правової бази, підбір та управління персоналом, достовірне ведення обліку і ретельне здійснення контролю. Інформація, як джерело для створення цього поля, не лише невід'ємною його складовою з метою ведення підприємницької діяльності, а й основним важелем для державного регулювання економікою. Всю інформацію, яка використовується управлінською системою підприємства, в тому числі й економічну, можна розділити на зовнішню й внутрішню, вважають Кірейцев Г. Г. та Мельниченко І. В. До джерел зовнішньої інформації вчені відносять: законодавчу, нормативно-правову, довідкову документацію державних структур влади; інформаційні дані ринків, бірж; інформацію довідкового характеру і т. д. До внутрішньої – інформацію, яка утворюється всередині підприємства [1, с. 13]. До викликів світової економіки на сучасному етапі Чижевська Л. В. відносить домінування зовнішніх вимог над внутрішніми в процесі економічного розвитку [2, с. 9].

Нині вітчизняний бізнес в значній мірі залежить від державного регулювання, що на рівні обліку і контролю проявляється у формуванні стандартизованих Планів рахунків, форм звітності, затверджені Н(П)СБО, визначеній системі оподаткування. З іншого боку, відомі вчені та політики, зокрема Тетчер М., Фрідман. М., Хаек Ф. висловлювали ідеї про свободу і конкурентоспроможність бізнесу, а отже послаблення впливу держави на нього.

Аналізуючи зазначене вище, вчені-економісти сьогодні виділяють ідеї щодо вдосконалення інформації бізнесу на трьох рівнях: 1). поліпшення нормативно-правової бази (рівень держави); 2). надання свободи бізнесу (рівень підприємства); 3. глобалізація

інформації (міжнародний рівень). З першого погляду ці три рівні заперечують одне одного, адже як співставити свободу бізнесу із державним регулюванням чи глобалізацію. За цих умов бізнес не може бути вільним на 100 %, адже залежить від двох інших рівнів, а тому інформаційне середовище підприємства формується на їх перетині. У зв'язку з цим, прагнення до стандартизації та глобалізації економіки супроводжується максимально "вільними правилами гри" задля врахування вимог кожного підприємства. Для прикладу, в системі вітчизняного обліку про це свідчать оновлені форми звітності із урахуванням додаткових статей, можливість формування субрахунків та аналітичних рахунків залежно від господарських потреб підприємства.

Вимоги до вітчизняної облікової інформації з метою її відповідності Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та за для залучення іноземного інвестора полягають у наступному:

- популяризація соціальної відповідальності бізнесу і бухгалтера з метою формування правдивих показників фінансової та нефінансової звітності, а також публічність окремих фінансових показників на офіційних сайтах компаній;
- застосування вітчизняними підприємствами програмних забезпечень не лише компаній «ІС», що свідчить про монополізацію ринку, але й інших компаній (або за сприянням держави розробка нових вітчизняних програмних продуктів);
- стабільність фінансового середовища, оскільки постійні і непрогнозовані наперед зміни законодавчої бази (по середині року, кварталу) можуть призводити до порушень у веденні обліку, а тому і штрафів через неврахування бухгалтером таких змін;
- грамотний переклад Законів України «Про міжнародні договори», «Про режим іноземного інвестування», «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та НП(С)БО на англійську мову з метою залучення іноземного інвестора, який перш, ніж інвестувати буде здійснювати аналіз не лише фінансового клімату вітчизняних підприємств, а й зацікавиться рівнем законодавчого впливу на підприємство;
- здійснення кожним підприємством заходів для покращення облікової інформації за результатами проведеного контролю, аудиту у відповідності із вимогами Міжнародного стандарту контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг.

Із зазначеного вище варто зробити висновок, що поліпшення облікової інформації може здійснюватись на основі співпраці трьох складових: вдосконалення законодавчої бази та валютно-грошової системи на рівні держави; свободи, креативності і відповідальності бізнесу; залучення іноземного інвестора та врахування глобалізаційних факторів в процесі ведення бізнесу.

Список літератури:

1. Кірейцев Г. Г. Обліково-аналітичне забезпечення управління виробництвом продукції виноградарства : [моногр.] / Г. Г. Кірейцев, І. В. Мельниченко. – К. : ННЦ ІАЕ, 2013. – 234 с.
2. Чижевська Л. В. Бухгалтерський облік як професійна діяльність : теорія, організація, прогноз розвитку : [моногр.] / Л. В. Чижевська. – Житомир : ЖДТУ, 2007. – 528 с.

Аліна КАВУН

Тернопільський національний економічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

В умовах глобалізації економіки бюджетні установи займають важливе місце у сучасному суспільстві. Виплати працівникам є найвагомішою складовою усіх видатків бюджетних установ, а їх облік є однією з найважливіших сторін облікового процесу.

Актуальність досліджуваного питання є досить поширеною, оскільки бухгалтерський облік виплат працівникам є недосконалим і знаходиться у процесі реформування. Тому саме